

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

248

PREȚUL 1 LEU

GH. SĂSĂRMAN

PROBA TĂCERII

★★★★

GHEORGHE SĂSĂRMAN

PROBA TĂCERII

* * * *

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"
editată de revista

Ştiinţa şi Tehnica

Anul XI — Nr. 248 — 15 martie 1965

Rezumatul capitolelor precedente

„Andromeda" se întoarce din expediție. Șase astronauți au pierit. Cei trei supraviețuitori descoperă o stea Q. Natura emisiei electromagnetice a stelei este identică cu aceea a emisiei creierului uman. Dick și Dana explorează unica planetă, a cărei scoarță e acoperită de o substanță ce-și modifică lent forma și culoarea, emițînd semnale radio. Juan, îngrozit de perspectiva morții, rămîne pe astronavă, la adăpost de acțiunea nocivă a radiației Q. Exploratorii se întorc extenuați, aducînd cu ei probe din substanța miraculoasă. Rămînerea pe planetă este imposibilă. Totuși Dick coboară din nou, atras de o emisie armonioasă de unde radio. Juan comandă lansarea, părăsindu-l. Cînd Dana vrea să i se împotrivească, o sugrumă și face apoi să dispară probele vinovăției sale.

Pe Pămînt se desfășoară un congres ce dezbate problema impasului în care se află evoluția arhitecturii. Bătrînul, un arhitect în vîrstă, preconizează revoluționarea concepției însăși a arhitecturii și este numit președinte al Comisiei Speciale. Se comunică întoarcerea „Andromedei". Primirea festivă este suspendată, deoarece la bord se află numai Juan, unicul supraviețuitor.

La autopsia cadavrului Danei, Soln descoperă cîteva ciudățenii, insuficiente însă pentru a permite vreo ipoteză. Juan, devenit membru al Consiliului Astronautic, ajunge una dintre personalitățile marcante ale lumii. Steaua Q este cercetată de astronomi. Probele aduse de expediție dovedesc că substanța din care erau alcătuite, numită bioplast, avea la bază elemente supergrele stabile, iar moleculele ei se asemănau cu cele proteice. Vlad descoperă că, acționînd cu undele electromagnetice emise de creier asupra bioplastului, acesta capătă formele și culorile dorite de experimentator.

Vizitînd expoziția de pictură realizată de Vlad, Nia imaginează folosirea bioplastului în arhitectură, pe care îl propune apoi Bătrînului. Maxim, președintele Consiliului Astronautic, verifică afirmația lui Juan, care pretinde că ar fi lansat corpul lui Dick în Cosmos, la bordul unei microfuzee. Între timp, Soln, urmărind firul ciudățeniilor descoperite, se convinge de vinovăția lui Juan și-i cere să-și mărturisească fapta. În urma unei experiențe cu bioplastul, Nia suferă un accident care îi pune viața în primejdie.

Coperta-desen: VICTOR WEGEMANN
Desene: GHEORGHE SĂSĂRMAN

GHEORGHE SĂSĂRMAN

Proba tăcerii

(Urmare din numărul trecut)

ZBATERI ŞI DEZBATERI

Van e în mare cumpănă. Pe biroul lui zace memoriul Comisiei Speciale, semnat de Bătrîn, prin care se cere Consiliului Arhitecţilor să ia măsuri în vederea asigurării materiei prime pentru continuarea experienţelor. Dar experienţele pomenite în memoriu nu erau decît nişte încercări nesemnificative şi care nu ofereau garanţia reuşitei in cazul realizării unui obiect arhitectural propriu-zis. Bătrînul se dovedise incapabil de a concepe măsuri practice care să scoată arhitectura din impas. Se lăsase influenţat de vorbăria unei tinere dornice de glorie, împingînd întreaga strădanie a comisiei pe un drum riscat. A mers atît de departe cu lipsa de răspundere încît sub ochii lui tînăra aceea a căzut victimă propriei sale himere, cufundîndu-se iremediabil în neant.

La cererea Bătrînului va fi convocată o conferinţă extraordinară, cu participarea de delegaţi din partea Consiliului Arhitecţilor, din partea Consiliului Astronautic şi a Consiliului Suprem. Conferinţa va pune în discuţie măsurile preconizate în memoriul Comisiei Speciale. Van e hotărît să se împotrivească perpetuării acestei utopii. Va da o lecţie tuturor vînturătorilor de vorbe goale.

Cea mai înverşunată opoziţie o va susţine însă Juan, de teamă ca nu cumva expediţia care avea să fie trimisă pe planeta Stelei Q să descopere urme ale existenţei lui Dick acolo. El n-a uitat că, atunci cînd îl părăsise, secundul îi transmitea un apel pe care nici măcar n-a avut curiozitatea să-l descifreze înainte de a-l şterge din înregistrări. Acum i-ar fi fost de folos să ştie conţinutul apelului, dar regretele erau prea tîrzii. Şi dacă va fi trimisă o expediţie bine înzestrată este imposibil să nu descopere pe pla-

neta pitică rămăşitele lui Dick, ale tanchetei, şi atunci totul va fi pierdut.

Dar Bătrînul are şi susţinători. Printre cei dintîi se numără Vlad, care, pe de o parte se simte obligat să-şi răscumpere o veche greşeală, iar pe de alta este direct interesat în succesul măsurilor preconizate. Iată de ce el şi cu Bogdan se sfătuiesc cum să-i vină în ajutor lui Soln, pentru a o salva pe Nia. Ei ştiu că moartea Niei ar fi o lovitură de graţie pentru poziţia Bătrînului, iar adevărul e că sînt în stare să facă orice ca să o vadă din nou printre cei vii.

Vlad se loveşte brusc peste frunte :

— Încerca la uzură ?

— Da.

— Deci în aer puteau să existe particule de bioplast ?

— Da, căci nu lucra sub nişă.

— Deci le-a inhalat. I-au trecut în sînge. Şi apoi a venit amoniacul.

— Asta nu e destul. Radiaţia Q...

— Tocmai. În prezenţa amoniacului moleculele de bioplast aflate în vecinătatea centrilor nervoşi au început să se descompună, absorbind şi anihilînd toată energia slabelor unde electromagnetice pe care aceştia o emiteau. Adică exact radiaţia Q, de care avem nevoie. Şi de aici — paralizia.

— Să-l căutăm pe Soln !

— Hai la spital !

— Viteză !

★

Juan a aflat, din ziare, de ştirea despre moartea Niei şi socoteşte că a venit clipa cea mai potrivită să-şi înceapă opera de calomniere a lui Soln. Prima măsură pe care o concepe este intervenţia pe lîngă conducerea I.Ş.A. pentru a se interzice orice lucru asupra bioplastului. Motivul formal este riscul la care sînt expuşi lucrătorii din laboratoare — două accidente sînt mai mult decît suficiente pentru a justifica acest act de prevedere. De fapt, Juan vrea să limiteze cît mai mult interesul pe care noul material îl prezintă, pentru ca expediţia cerută de Bătrîn să aibă cît mai puţini susţinători.

În al doilea rînd, cere să se încredinţeze soarta Niei unor medici mai pricepuţi. Probabil — zice el — că dacă s-ar fi procedat de la bun început cu mai multă ştiinţă, cazul ei nu ar fi ajuns atît de grav. În orice caz, cel puţin îndepărtarea lui Soln i se pare absolut necesară, întrucît acest obscur practician n-are competenţa respectivă : el n-a fost niciodată medic curant, ci s-a ocupat cu autopsii şi cu prevenirea maladiilor cosmice.

Autoritatea unui membru al Consiliului Astronautic nu se dezminte. Experienţele cu bioplastul sînt interzise. Iar în privinţa lui Soln i se dau toate asigurările că nu i se va permite acestuia să se amestece în reanimarea Niei. Juan e mulţumit.

Acum trebuie să-şi îndrepte toate eforturile spre zădărnicirea expediţiei astrale. Şi încă cu o zi inainte de convocarea conferinţei găseşte cu cale să-i facă o nouă vizită lui Maxim. Vrea să-l ciştige de partea lui.

Preşedintele Consiliului Astronautic îl primeşte cu aerul lui binevoitor.

— Ce surpriză plăcută îmi faci !

— Mă bucur.

Îl pofteşte în living.

— Ştiu cam ce te frămintă, i-o ia înainte Maxim. Pariez că ai venit să-mi ceri să susţin expediţia spre Steaua Q. Poate că vrei chiar să participi şi tu. Te înţeleg pe deplin.

Juan se uită, puţin mirat, întrebîndu-se dacă nu cumva acest vulpoi i-a ghicit, într-adevăr, intenţiile şi-şi bate joc de el. Îşi mai aminteşte de momeala pe care i-a întins-o în legătură cu microfuzeea cu care fusese lansat Dick.

— Ai ghicit pe jumătate numai.

— Cum, nu vrei să mergi şi tu ?

— E vorba într-adevăr de expediţie. Dar nu voiam să-ţi cer nimic. Aş fi vrut numai să-ţi cunosc părerea pentru ca mîine, la conferinţă, dacă e posibil, să nu ne situăm pe poziţii contrare.

— Asta e frumos din partea ta.

Dar de ce o fi venit, totuşi, cînd lucrurile se puteau aranja chiar acolo, înainte de începerea dezbaterilor sau în timpul audierii raportului ?

— În ce mă priveşte, continuă Juan, şi cred că exprim un punct de vedere competent, întrucît sînt singurul care s-a mai întors de pe planetă, consider că pentru a fi justificată o nouă expediţie ar trebui să existe argumente cît se poate de serioase.

— Cu alte cuvinte, nu-mi ceri nici să susţin expediţia.

— Vreau să aflu părerea ta, ţi-am spus, şi să cădem de acord.

— Părerea mea este deocamdată neutră. Nu cunosc nici argumentele pro şi nici cele contra. Cred că o să mi-o orientez într-o direcţie sau alta abia în decursul dezbaterilor.

Juan se teme ca nu cumva Maxim să-şi dea seama că vrea să-l determine să pornească de la o poziţie preconcepută.

— Bineînţeles, vom asculta raportul şi vom vedea. Dar am studiat în linii mari materialul de bază şi aş putea să ţi-l prezint.

Maxim îl priveşte cu un reproş vădit.

— De ce nu mă laşi să fac eu însumi cunoştinţă cu materialul raportului ?

Juan se vede silit să încerce cartea cea mare.

— Pentru că mă tem.

— Te temi ? Mă faci să rîd.

— Da, mă tem.

Preşedintele Consiliului Astronautic se ridică în picioare, gata să dea vorbelor sale un aer grav.

— Adică Juan, pilotul cosmic, omul care a înfrînt anii-lumină, reîntorcîndu-se singur din cea mai lungă călătorie de pînă acum, Juan se teme ! De ce anume te temi ?

— Mă tem că, în numele unor ambiţii îndoielnice şi al unor idei fals-grandioase, vor fi irosite în zadar valori considerabile, vor fi puse în primejdie vieţi omeneşti. Iar rezultatul va fi minim. Expediţiile astrale trebuie să fie întreprinse cu multă chibzuială.

— Sînt adînc impresionat de deosebita grijă pe care o porţi treburilor noastre comune şi te asigur că mă voi gîndi bine înainte de a-mi pronunţa opinia.

Vorbele lui Maxim sună ciudat, şi Juan nu ştie dacă trebuie să le creadă întocmai sau să le considere o batjocorire. Celălalt însă este cu totul nedumerit pentru că nu vede nici un motiv pentru care Juan ar fi trebuit să se teamă că judecata conferinţei va fi pripită. Este doar binecunoscută seriozitatea cu care se chibzuieşte ori de cîte ori se pune în discuţie organizarea unei noi expediţii. Chiar Juan mai participase, destul de recent, la trei dezbateri asemănătoare şi numai una dintre ele a fost urmată de un aviz favorabil. Fără să vrea, îşi aduce aminte prima discuţie pe care o purtase cu pilotul şi împotrivirea lui neaşteptată la o nouă expediţie spre Steaua Q îl pune pe gînduri.

— Da, mă voi gîndi foarte bine, repetă el.

Tonul a devenit prevenitor. Juan tresare, ca şi cum ar fi fost vorba de o ameninţare.

— Îmi pare rău că te-am dezamăgit, mai adaugă Maxim. Mă văd silit să te recompensez, oferindu-ţi o băutură care ştiu că-ţi place.

Se îndreaptă spre colţul unde se află barul. Pilotul nu mai ştie dacă trebuie să continue discuţia şi dacă mai e cazul să rămînă.

— Cred că mă voi putea declara mulţumit.

Simte nevoia să risipească orice îndoială. Trebuie să se arate cît se poate de indiferent. Să schimbe vorba.

— Singurul lucru pentru care te-am invidiat încă de la prima vizită este piesa aceea din colţ.

— Bunul meu dulăpior cu surprize ! Îţi place ?

— Mai întrebi ?

— O să-ţi dau indicativul firmei care mi l-a executat.

— Ţi-aş fi recunoscător.

Maxim se întoarce cu o tavă argintie, purtînd două pahare şi un flacon cu sticla verzuie aburită, în semn că e vorba de ceva rece.

— În fond, o băutură preparată cu pricepere poate fi tot atît de binevenită pentru un om de viaţă ca şi o conversaţie cu un vechi prieten.

— Sau ca şi o noapte cu lună plină pentru doi îndrăgostiţi.

— Nu te ştiam romantic !

— Nici nu sînt.

Şi discuţia continuă pe teme cît se poate de banale.

★

Vlad şi Bogdan l-au găsit pe Soln tocmai în clipa în care i se aducea la cunoştinţă că, dată fiind gravitatea cazului Niei, este rugat să îngăduie specialiştilor să se ocupe de ea şi deci să se retragă. Nu i s-a spus însă că poate să-i mulţumească lui Juan pentru acest lucru.

— Soln ! Ce ţi s-a întîmplat ?

— Nimic.

— Am descoperit cauza !

— Ce cauză ?

— Ascultă : Nia a făcut încercarea la uzură...

Cei doi prieteni îi povestesc medicului concediat, întrerupîndu-se unul pe celălalt, cum s-au petrecut lucrurile. Şi, pe măsură ce înţelege despre ce e vorba, Soln se înseninează, uitînd necazul care tocmai i se întîmplase. Pricepe că explicaţia lor e de natură să lămurească pe deplin toate nedumeririle.

— Trebuie să găsim un remediu.

Tac. Dacă l-ar fi găsit, nu mai era nevoie să-l caute pe Soln. Dar remediul trebuie să existe. Greul a constat în evidenţierea cauzelor bolii.

— Deci moleculele de bioplast, descompunîndu-se, i-au provocat paralizia, anihilîndu-i activitatea centrilor nervoşi.

— Cam aşa.

— Bine, dar bioplastul se descompune numai în prezenţa amoniacului ?

— Da.

— Atunci să-i neutralizăm amoniacul din sînge. Ar fi o soluţie !

— Numai că moleculele de bioplast ar rămîne acolo, în ţesutul nervos. Şi ar fi de ajuns să reapară slabe urme de amoniac...

— Sau, cine ştie, poate că există şi alte gaze care activizează descompunerea moleculelor.

— Atunci altceva : îi producem o excitare prelungită a centrilor nervoşi, pînă ce ultima moleculă de bioplast se va descompune.

— Nu se poate.

— Cum aşa ?

— Sistemul nervos e complet blocat.

Tot lui Soln îi vine ideea salvatoare.

— Am găsit ! Folosim radiaţiile Q emise din afară de un generator dintre acelea pe care le aveţi voi în laborator !

— Să mergem la laborator.

— Dar e închis.

— De ce ?

— S-a interzis orice experienţă.

— O să-l deschidă. E în joc viaţa Niei. Mai repede !

În mai puţin de o oră, cei trei se întorc la spital cu o furgonetă purtînd instalaţia necesară. Soln o ia înainte, în timp ce ceilalţi doi se ocupă cu descărcatul.

Medicii îl privesc nedumeriţi, neînţelegînd revenirea lui neaşteptată, mai ales că i se spusese destul de categoric să plece. Soln n-are timp de explicaţii.

— Vă spun pe urmă. Pregătiţi-o pe Nia !

Corpul neînsufleţit al ei este aşezat pe un cadru, în aşa fel încît să permită iradicrea simultană din toate părţile. Vlad şi Bogdan se ocupă cu instalarea aparaturii. Vlad se oferă să furnizeze radiaţiile necesare, dar Bogdan îl opreşte : a suferit o dată un şoc şi trebuie să se păzească. O să-şi pună casca chiar el. Soln supraveghează atent inima artificială şi verifică procentul de amoniac din sînge. Este neînsemnat.

— Amoniac !

Este adus un flacon şi gazul cu miros înţepător este introdus în circuitul sîngelui.

— Începem.

Minutele trec încet. Medicii ceilalţi, dezorientaţi de cutezanţa şi stăpînirea de sine cu care lucrează Soln, nu se încumetă să-l împiedice. De fapt, ei au ajuns deja la concluzia că nu mai e nimic de făcut şi au hotărît să renunţe. Şi, spre surprinderea lor, Soln a revenit, hotărît să mai facă o ultimă încercare.

După o jumătate de oră, Bogdan simte o oboseală teribilă, dar nu lasă să se bănuiască nimic.

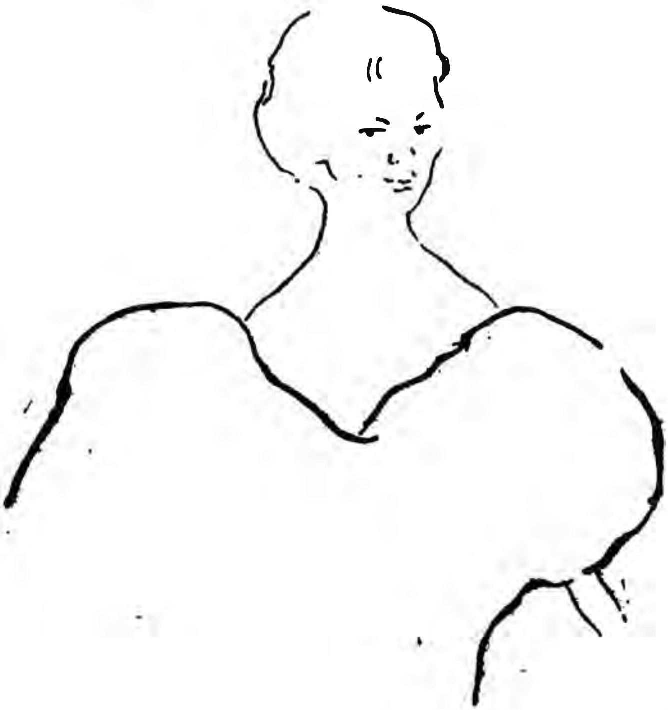
— Lasă-mă pe mine. Facem cu schimbul.

Soln îi ia locul. Ceilalţi urmăresc cu un interes tot mai vădit strădania misterioasă a celor trei intruşi. Nu înţeleg nimic din ceea ce se petrece, dar calmul lor nebunesc e de-a dreptul fascinant. Şi după încă un sfert de oră inima Niei, inima cea adevă-

rată, prinde să bată. Respiră. Cu o repeziciune surprinzătoare, pulsul și tensiunea își revin la normal. Încă sub influența stării de conservare, Nia doarme. Dar activitatea nervoasă s-a restabilit complet.

— Gata.

Medicii sînt uluiți. Cer explicații. Vlad și Bogdan le dau, în șoaptă, cîteva lămuriri. Ceilalți se simt vinovați față de Soln. Și unul dintre ei se apropie și-i face semn.

— Scuză-ne !

— Să lăsăm asta.

— Știi, ne-am lăsat influențați de cererea unui membru al Consiliului Astronautic. Pare-mi-se, Juan îl cheamă.

— El v-a cerut să mă...

— Da.

Soln înțelege prea bine ce a urmărit pilotul.

— Vă rog ceva !

— Anume ?

— Păstrați tăcere în legătură cu reanimarea Niei. Aș vrea să fie o surpriză pentru conferința extraordinară care începe mîine. Acolo totul depinde de soarta ei.

— Îți făgăduim.

Cînd Nia deschide ochii și-l vede în fața ei pe Soln, primul gînd al ei este să-l alunge. Doar i-a spus să n-o mai caute. Dar halatul alb o face să-și amintească tot ce se intimplase și dintr-o dată își dă seama de realitate.

— Taci.

Vrea să-l cheme pe nume, dar a înțeles că n-are voie să se obosească. I-ar spune că l-a iertat. I-ar spune că, de fapt, nici nu fusese supărată. Că înainte de a-și pierde cunoștința s-a gîndit mereu la el. Dar Soln o privește în așa fel incit parcă a înțeles.

Toți simt că se petrece un lucru care se cere respectat. Și nu îndrăznesc să tulbure liniștea.

★

Conferința extraordinară are loc într-una dintre sălile de ședințe ale Sediului Consiliului Suprem. Încă de dimineață aici s-au adunat reprezentanții presei și ai rețelelor de informații de pe glob. Toate mijloacele de înregistrare sînt prezente și se află în pozițiile-cheie, gata de lucru. Ca de obicei, supraîncărcarea prizelor de forță provoacă un scurtcircuit, care pune în primejdie instalația de amplificare a sălii. Dar incidentul este înlăturat într-un timp record, și la ora fixată lucrările vor putea începe.

Invitații, purtați de un neîntrerupt șuvoi de automobile, sosesc în ultimul sfert de ceas. Se pornesc discuții, vechi cunoștințe se revăd după intervale de timp în care s-au limitat la scurte convorbiri și profită acum de împrejurare pentru a face schimb de impresii. Se discută despre concedii și petreceri, sînt schimbate amintiri din tinerețe, dar nimeni nu pomenește un cuvînt despre tema dezbaterilor, de parcă ar exista între participanți o convenție tacită, care i-ar obliga să se abțină de la acest punct pînă în clipa începerii.

Treptat, sala se umple. Discuțiile se întrerup pînă la prima pauză, fiecare își caută locul specificat în invitație, bufetele automate sînt suprasolicitate. E atmosfera febrilă ce domnește pretutindeni cu cîteva minute înainte de apariția prezidiului. Culoarele devin din ce în ce mai pustii.

În clipa în care Nia, sprijinită de brațul lui Soln, pătrunde în sală, primii membri ai prezidiului și-au anunțat prezența. Au sosit cum nu se putea mai bine ca să poată asista de la început la

dezbateri şi destul de tîrziu pentru a nu fi băgaţi în seamă. Nia a intrat cu invitaţia lui Vlad, care, cîştigat de planul medicului, s-a oferit de îndată să renunţe la participare în favoarea ei. Din fericire au locuri alăturate, într-unul dintre ultimele rînduri.

Nia e încă slăbită de pe urma boiii, şi călătoria cu avionul n-a fost de natură s-o înzdrăvenească. Soln are în trusa lui cîteva flacoane cu tonifiante şi-şi continuă şi aici tratamentul.

A sosit momentul începerii. Vicepreşedintele Consiliului Suprem, M'Bizengo, declară conferinţa deschisă.

— Ne-am adunat să dezbatem oportunitatea unei expediţii spre nou-descoperita Stea Q. Cer tuturor participanţilor să dea dovadă, aşa cum au făcut-o în repetate rînduri, de multă seriozitate şi de o deosebită circumspecţie în luările lor de poziţie şi în hotărîrea pe care o vor oglindi în voturile exprimate.

Se dă cuvîntul conducătorului Comitetului pentru Pregătirea Conferinţei, care citeşte un scurt referat organizatoric, oglindind numărul şi componenţa prezentei adunări. Apoi urmează raportul întocmit de Comisia de Anchetă în legătură cu cercetările întreprinse ca urmare a memoriului înaintat de către Bătrîn.

— Ce pledează pentru expediţie? În primul rînd, necesitatea unei serioase cercetări a sistemului Stelei Q, cel mai apropiat de noi şi totuşi abia acum pus în evidenţă. Cercetările astronomilor noştri au confirmat justeţea documentelor datorate „Andromedei". Steaua descoperită emite în spectrul Q şi această ciudăţenie este primul argument puternic în favoarea unei plecări. În al doilea rînd, este vorba de natura substanţelor care precumpănesc probabil în acest sistem, judecînd prin compararea densităţii stelei şi a planetei. Este cunoscut că acolo domină elemente supergrele, stabile. Pe Pămînt obţinerea lor încă n-a fost rezolvată, iar mostrele aduse s-au dovedit mult insuficiente. Este deci al doilea argument în favoarea expediţiei.

Aici, raportorul face o pauză pentru a bea o înghiţitură din paharul care îi stă în faţă. Faptele relatate pînă acum sînt în general cunoscute şi lumea aşteaptă continuarea.

— În al treilea rînd, şi aici se ascunde miezul problemei, este vorba de combinaţiile pe care aceste elemente le dau, adică de aşa-numitul, cu un termen generic, bioplast.

Ce este, în fond, bioplastul, care în ultima vreme a cucerit tot mai mult atenţia specialiştilor şi a lumii întregi. O alcătuire de macromolecule uriaşe, aş putea spune megamolecule, organizate pe baza unui nucleu, a unui lanţ de elemente grele. Posibilitatea ramificării multiple, a fragmentării sau creşterii lanţului — fenomene similare izomeriei şi polimerizării din chimia carbonului, cu care aceste elemente se aseamănă întrucîtva — dă moleculelor respective proprietăţi atît de variate, încît întrebuinţarea lor prac-

tică este de pe acum limitată doar de imposibilitatea de a fi obținute pe Pămînt. Este vorba de o imposibilitate momentană, bineînțeles, căci în memoriul Comisiei Speciale se cere o impulsionare a cercetărilor din acest domeniu, care va constitui un capitol aparte în cadrul conferinței noastre. Deocamdată, ne referim numai la expediția cosmică.

Interesul sălii e vădit. Lumea a lăsat deoparte toate preparatele destinate luptei împotriva plictiselii. E o conferință serioasă.

— Se pune întrebarea : ce dovezi concrete avem pentru a susține valoarea practică a acestui material ? Toți am auzit probabil despre noua pictură pe care a descoperit-o sau a inventat-o — amîndoi termenii sînt la fel de nepotriviți — unul dintre lucrătorii laboratorului de astrobiologie, pe nume Vlad. Cercetările au arătat că bioplastul poate constitui nu numai un excelent material de construcție, dar că prin tehnologia lui este capabil să revoluționeze însăși concepția arhitecturii noastre.

Și vorbitorul prezintă cu lux de amănunte rezultatele experiențelor efectuate de Nia sub îndrumarea Bătrînului.

— Din păcate, al doilea accident, mortal pare-se, de astă dată, survenit în acest laborator, a condus la sistarea experiențelor, acțiune sprijinită insistent de Juan, care și-a evidențiat astfel înaltul spirit de răspundere de care este însuflețit.

Soln mai are acum o verigă dintr-un lanț pe care îl urmărește de atîta timp. Și lanțul acesta duce la o țintă precisă.

— Expediția, continuă cel de la tribună, ar avea menirea printre altele să pună la dispoziția acestor cercetări materia primă necesară aducerii lor în faza finală, astfel încît noua metodă să fie pusă la dispoziția producției. Este de la sine înțeles că necesitățile producției nu vor putea fi satisfăcute prin transporturi pe astronave, ceea ce ar face și neînchipuit de scumpă construcția unui edificiu. Se impune deci și rezolvarea celuilalt aspect, al obținerii elementelor grele și a bioplastului pe Pămînt și încă prin procedee și în cantități industriale. Dar pînă atunci, pentru confirmarea practică definitivă și finalizatoare a ipotezelor, e nevoie de un transport cosmic, și acesta ar fi argumentul cel mai puternic în favoarea expediției.

Juan, aflat la masa prezidiului, simte că raportul prezentat are un ton optimist și că, în concluzie, va înclina în favoarea unei plecări. Este destul de neliniștit, mai ales că se crede singur în lupta pe care vrea s-o provoace.

— Ar mai fi de adăugat că utilizarea bioplastului, departe de a se limita la pictură și la arhitectură, poate cuprinde pe viitor chiar și alte ramuri ale activității omenești. Dar să examinăm acum și argumentele care se opun trimiterii unei expe-

diții spre Steaua Q. În primul rînd, încercările de valorificare a bioplastului, cel puțin în arhitectură, se găsesc, deocamdată, într-un stadiu mult prea incipient pentru a oferi o garanție absolut certă a realizărilor viitoare. În al doilea rînd, cercetările de laborator sînt supuse unor riscuri greu de prevăzut, și cele două accidente survenite pînă acum nu constituie o prevestire dintre cele mai fericite. În sfîrșit, expediția însăși are de luptat cu radiații Q și, poate, cu încă multe alte primejdii necunoscute.

În încheiere, raportul nu conține nici o concluzie, ci un simplu îndemn ca ea să fie exprimată de înseși dezbaterile ce vor urma. Sala răsuflă mai liber acum, o ușoară rumoare o străbate, dar se stinge curînd. La tribună urcă Van.

— Aș vrea să mă ocup numai de aspectul pe care îl oferă utilizarea în arhitectură a materialului despre care s-a vorbit. Nu neg unele realizări obținute, dar nu le pot acorda o semnificație majoră. Trebuie să vă reamintesc că producția arhitecturală se află într-un serios impas și Comisia Specială a fost instituită anume pentru a se ocupa de această problemă, în urma celui de-al 23-lea Congres.

De la locul său, Bătrînul înțelege că președintele se va lansa într-un atac împotriva lui. Și se simte dezarmat. Accidentul Niei, moartea ei, pe care toată lumea o știe iremediabilă, îl fac neputincios.

— Congresul a încredințat conducerea Comisiei Speciale unui arhitect de seamă, bătrîn și înțelept, însuflețit de idei generoase. Personal am crezut în el și eu am fost acela care l-a propus. Dar trebuie să vă mărturisesc deschis că m-am înșelat. Bătrînul s-a lăsat tîrît de niște visări puerile, comisia a stagnat multă vreme și apoi, dintr-o dată, a venit bioplastul, ideea Niei, pe care ea a plătit-o scump. El s-a aventurat, a permis utilizarea autorității comisiei într-o încercare ale cărei roade sînt cu totul neconcludente și, chiar mai mult, prin lipsa lui de răspundere s-a făcut în bună parte vinovat de moartea Niei. Acum a încercat să ne atragă și pe noi într-o aventură, de data asta cosmică, pe care n-o pot justifica decît punînd-o pe seama unei ambiții nemăsurate. Eu, personal, mă opun categoric.

Cuvîntarea lui Van a căzut ca un trăsnet din senin, dar Juan o socotește drept o adevărată binefacere. Simte un teren solid sub picioare și se aruncă în luptă, gata să sfîșie.

— Cunoașteți cu toții, începe el, împrejurările nefericite în care s-au stins din viață ultimii doi tovarăși ai mei de pe bordul „Andromedei". Oare aureola cu care unii oameni iresponsabili încearcă să înconjure studierea mostrelor pe care le-a adus astronava e atît de amețitoare încît ne-a făcut să uităm cumplitul avertisment pe care ni l-a dat Steaua Q ?

— Are stofă, murmură Soln, făcîndu-i semn Nici cu cotul. Bagă de seamă, căci în curînd va trebui să intri în scenă.

— Oare a fost necesară şi jertfa Niel ca să ne convingem cu ce duşmănie perfidă a naturii avem de-a face? Şi nici asta nu e destul? Cine doreşte noi eforturi risipite, noi jertfe?

Dacă bioplastul este într-adevăr atît de uimitor, deşi cuvîntarea pe care am ascultat-o cu toţii a preşedintelui Van m-a făcut să am rezerve, şi mai ales dacă utilizarea practică a materialului nu poate fi concepută decît în momentul producerii lui industriale, pe Pămînt, cred că e mai bine să aşteptăm această înfăptuire decît să ne aventurăm pentru a obţine — cu cine ştie ce risc — cîteva tone, care nici aşa nu vor fi suficiente decît pentru experienţe. Eu susţin punctul de vedere exprimat de antevorbitorul meu şi voi vota împotriva expediţiei. Nu pot să aprob riscurile inutile. Şi încă un cuvînt: cred că în privinţa morţii Niei, această nouă — şi, să sperăm, ultimă — victimă a Stelei Q, nu lipsită de vină este intervenţia brutală în tratament a unui medic nespecialist, Soln, care după cum am aflat este chiar nepotul celui care semnează memoriul. Ar trebui tras la răspundere.

— Acum e momentul! şopteşte Soln.

Nia cere cuvîntul şi se îndreaptă spre tribună. Cei care o cunosc rămîn stupefiaţi. Juan a îngheţat. Van însă nu bănuieşte nimic. Sala tace.

— Eu sînt ultima victimă. După cum vedeţi, n-am murit de tot şi dacă sînt aici, apoi cel căruia trebuie să-i mulţumesc este Soln, medicul despre care a vorbit atît de înduioşător celebrul pilot Juan. Nu sînt suficient de restabilită pentru a spune prea multe, dar vreau să vă dau asigurările mele că ceea ce întreprinde Bătrînul e minunat şi că aş fi în stare să-mi jertfesc viaţa cu adevărat dacă realizarea ideilor lui o va cere.

Spusă de oricine altcineva, ar fi sunat atît de incredibil şi de copilăresc, încît ar fi stîrnit zîmbete. Dar atunci cînd vorbele acestea vin din partea unui om care s-a sculat de pe patul morţii nimeni nu zîmbeşte.

— Mă nedumireşte teama ciudată care îl cuprinde pe eroul „Andromedei". Îl socoteam mai curajos.

Coboară. Trece la locul ei. Soln îi strînge mîna. Teama lui Juan, pe care a simţit-o şi el, i se pare deocamdată de neînţeles. Şi este singurul care ştie ce se ascunde în spatele eroismului lui Juan. Dar de ce se teme de o nouă expediţie? Există ceva pe planeta aceea de care se teme. Ceva care l-ar putea trăda? O probă, proba care îi lipseşte lui Soln. Expediţia aceasta trebuie să aibă loc. Împotriva voinţei lui Juan. Dacă va fi nevoie, o să intervină. O să vorbească. Nu va spune decît ceea ce va fi strict necesar. Iată că ia cuvîntul Bătrînul.

— S-a zis aici că trebuie să aşteptăm pînă ce va fi realizată producerea pe scară industrială a bioplastului. Dar deocamdată se ştiu destul de puţine despre el. Şi termenul propus este cît se poate de vag. În plus, pentru ca eforturile de a obţine o producţie industrială să fie justificate, e nevoie de confirmarea deplină a ipotezelor mele. Şi acest lucru se poate face numai pe baza unui transport astral. Sînt riscuri, şi încă riscuri mari. Dar aş vrea să vă vorbesc despre perspectiva care ni se oferă. La congres mi-am exprimat un vis, acela de a vedea cum construcţiile se ridică la simpla comandă a gîndului. Acum pot spune că visul acesta e pe cale să devină realitate.

Raportul a prezentat destul de clar rezultatele experienţelor noastre. N-aş fi putut să iau cuvîntul, căci aparenta moarte a Niei mă îndurera şi mă blama totodată. Soln însă mi-a salvat onoarea. Pot să vorbesc. Căci raportul a omis un amănunt : ce oferă bioplastul arhitecturii viitoare. Acum nu mai e vorba de un vis.

Aici sala respiră uşurată. Lumea urmăreşte cu interes crescînd cuvintele Bătrînului.

— Deocamdată, singura sursă pămînteană de unde Q este creierul, ceea ce implică un efort deosebit ; dar imaginaţi-vă că se va realiza un puternic generator care să scutească pe om de orice trudă. Un complex cibernetic va acumula toate datele programului arhitectural comandat şi-l va transforma într-o combinaţie de coeficienţi, frecvenţe şi intensităţi ce vor dirija activitatea generatorului. Cantitatea necesară de bioplast va fi aşezată în focarul dispozitivelor de lucru. Şi, la un simplu semnal, materialul neînsufleţit va prinde viaţă, îmbrăcînd formele spaţiale cele mai subtile, pe care le poate concepe geniul omenesc. Totul se va realiza simultan, atît rezistenţa şi stabilitatea construcţiei, cît şi finisajul şi instalaţiile necesare, astfel încît în cîteva ore, probabil, construcţia va fi gata. Mai mult chiar, va fi posibilă apariţia panourilor care să-şi schimbe culoarea după dorinţa locatarului, să-şi modifice gradul de transparenţă sau să devină luminoase. Oricînd se vor putea face modificări, adăugiri sau, dimpotrivă, dislocări. Iar atunci cînd rostul construcţiei va dispare, folosind un procedeu invers, ea va putea să fie redusă la blocul amorf de bioplast de la care a plecat.

Nu mai sînt simple elucubraţii. Sînt ipoteze pe cale de a fi definitiv confirmate de practica experienţelor. Preşedintele Van e sceptic, dar cred că s-a grăbit cu calificativele sale. Să aştepte cu mai multă răbdare ca viaţa să-şi spună cuvîntul.

— Aş dori, începe Soln, în continuarea dezbaterilor, să atrag atenţia conferinţei asupra unei inexplicabile atitudini a lui Juan. Aparent, poziţia lui e justificată prin grija pe care o manifestă

față de soarta expediției plănuite. Sînt totuşi unele lucruri care nu pot fi explicate numai prin atît. În primul rînd, a intervenit pentru interzicerea experiențelor de la I.Ş.A., căutînd astfel să micşoreze interesul lumii pentru bioplast. Dar dacă o expediție este motivată de acest interes, el n-are dreptul să influențeze părerea unei conferințe întregi. Nu e primul risc pe care îl acceptă oamenii şi sînt curios ce ar fi spus dacă cineva s-ar fi opus plecării sale pe „Andromeda" sub cuvînt că vrea să-l ferească de riscuri.

Rîsete.

— În al doilea rînd, a căutat să mă defăimeze pe mine, şi lucrul acesta pare să nu aibă nici o legătură cu grija pentru destinele astronauților. Vreau să arăt că încercarea lui de a mă discredita a fost premeditată. Juan bănuia că voi dezvălui motivele care-l fac să se teamă într-adevăr de organizarea unei noi expediții spre planeta Stelei Q. Planeta a fost martoră — singura martoră — a sfîrşitului lui Dick şi al Danei, iar Juan se teme de mărturiile ei. Iată care este cauza deosebitei sale griji.

Juan sare de la locul lui.

— Asta e o calomnie.

M'Bizengo intervine.

— Afirmațiile dumitale aruncă o lumină nefastă asupra lui Juan. Te rog să le susții, altfel te faci vinovat de...

— Le voi susține la timpul potrivit. Deocamdată, luați-le, dacă vreți, drept calomnii. Dar singurul adevăr se află acolo, pe planetă. Dacă sînt calomnii, dacă Juan nu se teme, să ne-o demonstreze practic : să ne arate că nu se opune expediției.

— E o manevră, replică Juan.

M'Bizengo îl opreşte.

— Ți s-au adus învinuiri grave. S-ar cuveni să răspunzi. Dar fără invective.

— Cer cuvîntul, se aude vocea impunătoare a lui Maxim.

De data aceasta nu mai e însă amabil şi nici îndatoritor. Vocea lui are inflexiuni grave.

— În calitatea mea de preşedinte al Consiliului Astronautic, țin să-l apăr pe Juan, care este membru al consiliului, de orice umbră care ar putea plana asupra lui. Însă aş vrea să se pună capăt oricărei continuări a acestei discuții. Faptele vor dovedi cine are dreptate. De aceea cer, şi cred că sînt în asentimentul lui Juan de data aceasta, ca expediția să aibă loc. Există motive suficiente ca s-o justifice. Dar dacă insinuările lui Soln se vor dovedi lipsite de temei, să fie pedepsit. Pînă la înapoierea expediției orice dispută trebuie înlăturată.

Juan se cutremură sub greutatea loviturii. Sub vorbele aspre şi nepărtinitoare ale lui Maxim se ascunde, de fapt, hotărîrea de a

se convinge de adevăratul caracter al lui Juan. I s-au redeşteptat vechile îndoieli, şi ostilitatea pentru Soln este pur formală.

Discuţiile s-au încheiat. M'Bizengo cere votul conferinţei, şi votul este concludent. Van este contra. Juan este constrîns să fie de acord şi el, astfel încît un singur vot se opune voinţei majoritare. Mai sînt o sută de abţineri. Expediţia s-a născut în acest moment, într-o luptă înverşunată.

„RESTUL E TACERE..."

Viaţa lui Juan continuă să se desfăşoare în modul cel mai firesc cu putinţă. Acuzaţia care i s-a adus cu prilejul dezbaterilor este ocolită de toţi cei cu care se întîmplă să aibă de-a face. De fapt, o cunosc foarte puţini, numai participanţii la consfătuire, căci transmisiunea a fost suspendată, iar în presă n-a apărut nimic. Cei care o cunosc păstrează tăcere, respectînd cererea lui Maxim. Juan îşi poate vedea liniştit de munca lui zilnică. Dar el ştie că undeva, neştiut, un mecanism ireversibil s-a pus în funcţiune, un mecanism care, cu fiecare clipă ce trece, apropie tot mai mult o primejdie cu urmări imprevizibile.

Îndată după sfîrşitul lucrărilor, Juan s-a întors la vila lui, hotărît să n-o mai părăsească pînă în clipa în care îşi va redobîndi stăpînirea de sine pierdută şi care l-ar putea pierde, la rîndul ei. Ajuns acasă, şi-a administrat o porţie dublă de cafea şi, ghemuindu-se într-un fotoliu, a început să analizeze situaţia în care se află.

În primul rînd, a încercat să stabilească în ce măsură plecarea expediţiei ar putea fi împiedicată. Odată hotărîrea luată, Consiliul Astronomic se pusese pe lucru şi în cîteva săptămîni lansarea va avea loc. Cunoaşte prea bine meticulozitatea devenită proverbială cu care sînt pregătite expediţiile, aşa că nu se poate bizui pe eventualitatea unui accident înainte de plecare. Singura posibilitate ar fi să provoace el însuşi un asemenea accident, dar în cazul cel mai fericit ar obţine cel mult o amînare cu încă o lună a plecării. Făţiş nu se mai poate opune, căci ar întări bănuielile care plutesc asupră-i. Iar acţionînd pe ascuns, organizînd un act de sabotaj, riscă să fie descoperit, ceea ce l-ar compromite definitiv.

După plecarea expediţiei ar fi putut conta pe vitregia condiţiilor de pe planetă. Dar ele sînt acum cunoscute, Consiliul Astronautic fusese pus în temă de experienţa tristă a „Andromedei", şi noua expediţie va fi dotată cu toate cele necesare pentru a reduce la minimum orice risc. Deci şansele ca expediţia să nu se mai întoarcă sînt foarte reduse.

În sfîrşit, mai există posibilitatea ca expediţia să nu descopere nici o urmă a lui Dick, dar, deşi aceasta ar fi mai probabil decit ca expediţia să nu se întoarcă, Juan nu se poate bizui pe o scăpare aproape miraculoasă. O asemenea resemnare i se pare condamnabilă din capul locului şi i-ar cere nişte nervi de oţel pe care Juan simte de mult că nu-i mai are.

Însumînd însă toate şansele — provocarea unui accident, întîrzierea plecării, dificultatea de a găsi urmele lui Dick şi stihiile cosmice care se împotriveau expediţiei —, poate să constate că astfel îşi asigură posibilităţile maxime de a se salva. Aceasta este singura cale de urmat pentru el, calea luptei totale, fără pierderea nici unei poziţii favorabile.

De aceea, viaţa lui Juan pare să continue în mod normal, şi tactul oamenilor care îl împresoară nu fac decît să-i favorizeze încercările de împotrivire. Departe de a fi suspectat, îşi continuă activitatea ca membru al Consiliului Astronautic, unde se achită conştiincios de îndatoririle care îi revin în cadrul pregătirii expediţiei.

În acelaşi timp, face tot ce-i stă în putinţă pentru a-şi spori şansele. Şi-şi îndreaptă atenţia îndeosebi spre periclitarea reuşitei expediţiei. Dacă încercarea lui de a sabota lansarea sau de a distruge nava va eşua, să fie măcar îngreunate condiţiile în care se vor desfăşura zborul şi popasul pe planetă.

Principala lui ocupaţie este adunarea datelor de care are nevoie pentru a-şi asigura anonimatul în cazul săvîrşirii unui sabotaj. Se interesează pe ascuns unde va avea loc lansarea, cînd vor începe lucrările pregătitoare, dacă va exista sau nu o pază, cum va funcţiona ea în timpul nopţii. Îşi pregăteşte alibiuri şi mijloace de distrugere. Şi aşteaptă un moment prielnic pentru a-şi pune planurile în aplicare.

Nedezminţita sete de viaţă a lui Juan s-a concentrat acum în perseverenţa cu care urmăreşte realizarea hotărîrii luate. Nu trece o zi în care să nu-şi poată spune că a mai adăugat un firicel la edificiul monstruos pe care îl clădeşte. Dacă o anumită împrejurare nu i-ar fi schimbat tot cursul vieţii, poate că rezervele sale inepuizabile şi-ar fi găsit o canalizare constructivă, făcînd din el un om al cărui nume dăinuieşte peste generaţii. Dar poate că tocmai acea împrejurare i-a scos la lumină resursele, silindu-l să-şi apere reputaţia mincinoasă, iar altfel ar fi continuat să rămînă un mărunt ambiţios lipsit de o perspectivă mobilizatoare, un om dotat, dar incapabil de a se depăşi pe sine şi sortit să rămînă, pentru totdeauna, purtătorul unui anonimat iremediabil.

Ceea ce l-a făcut să ia o hotărîre deplină a fost constatarea — de altfel ştiuse cîndva şi el, dar intenţiile lui i-au modificat felul de a privi lucrurile — că pe cosmodrom nu se organizează nici o

pază, singurele măsuri luate fiind semnele distinctive așezate pe o rază care să asigure securitatea și care avertizau oamenii și vehiculele asupra riscurilor unei apropieri mai mari. Într-adevăr, nimănui nu i-ar fi trecut prin cap să se strecoare pe cosmodrom pentru a aduce la îndeplinire nu știu ce plan diabolic. Iar în privința lui Juan, cine oare ar fi putut bănui măcar ce plănuiește sau că ar fi în stare să riște așa ușor să se compromită tocmai acum, cînd i s-au adus în public acuzații pe care numai reușita expediției le poate dezminți. De fapt, majoritatea celor care au votat „pentru" în conferință sînt sincer de partea lui Juan, au încredere deplină în el și nu doresc altceva decît blamarea lui Soln, calomniatorul.

★

A doua zi după conferință, Bătrînul, Nia și Soln au ajuns la vila de pe malul lacului Como. Dinspre culmile Alpilor răbufnește o suflare înghețată. Cerul e înnorat, lacul e brăzdat de talazuri. Căldura ospitalieră a vilei le pare tuturor o adevărată binefacere.

— Pentru început o să vă prepar ceva de băut.

Și Bătrînul se retrage într-un mic laborator unde, uneori, se îndeletnicește cu una dintre ocupațiile care îi produc cea mai mare plăcere.

— Bunicul meu e un gospodar fără pereche !

Cînd, peste un sfert de oră, se reîntoarce cu o cană translucidă răspîndind arome amețitoare, Soln îl salută cu o bătaie din palme. Nia se miră, știindu-l mai stăpînit.

— Nu pot să uit vremea cînd nu eram altceva decît un nepoțel. Dar o arăt destul de rar.

— M-ai surprins.

— Lasă-l, îl apără Bătrînul, uneori cred că nu știe să mai zburde. Și atunci simt eu nevoia să fac asta în locul lui.

Ea își închipuie cum ar putea arăta Bătrînul zburdînd.

— Să nu vă frigeți, îi previne, turnîndu-le în pahare.

O toropeală plăcută îi cuprinde pe toți.

— Acum e vremea cînd se spun povești înfricoșătoare.

Bătrînul se apropie de geam să privească ploaia care a început să se cearnă.

— Dar eu o să vă las să vi le spuneți voi doi. Aș putea zice că sînt obosit de atîta drum, însă nu e adevărat.

Iese, fără alte explicații.

— Azi e vorbăreț, constată Soln.

— Să nu-l lăsăm singur.

— Vreau să-ți vorbesc și cred că a ghicit.

Nia descoperă în tonul serios ceva care îi amintește de plimbarea de pe faleză.

— Nu sînt supărată.
— E vorba de Juan.
În mintea ei învie pentru o clipă nedumerirea pe care o simțise, în primul moment, atunci cînd Soln îl acuzase pe acesta, de la tribuna conferinței, că s-ar teme de adevărul pe care expediția l-ar putea descoperi. Dar și-a dat imediata seama că propria ei intuiție o conduce spre o concluzie asemănătoare și nu s-a mai întrebat dacă Soln are și argumente mai puțin subiective decît glasul bunului simț. Acum însă înțelege că e vorba de mai mult decît atît.
— La început, credeam că n-o să fiu în stare să vorbesc nimănui despre asta. Pare atît de absurd încît eu însumi mă socot vinovat.
— Poți să nu-mi spui.
— Ție trebuie să-ți spun. Simt nevoia. Bătrînului nu i-aș vorbi însă pentru nimic în lume. Cu toate că mă cunoaște prea bine ca să nu-și fi dat seama că mă frămîntă ceva. Și mai e un lucru : s-ar putea să mi se întîmple o nenorocire.
— Azi ești înfricoșător.
— Vreau ca taina mea să-mi supraviețuiască. Nu sînt pesimist, dar lucrul acesta e atît de important încît vreau să previn orice posibilitate ca ea să dispară.
— Mă sperii !
— Mai bine ascultă-mă !
— Te ascult.
— Îți amintești clipa în care, pe malul mării, așezați pe o stîncă înspumată, îți înlănțuiam gîtul cu brațele ? Pe urmă s-a întîmplat ceva care m-a făcut să plec fără nici o explicație. Știam că te dezamăgesc, dar mi-era imposibil să-ți vorbesc. În clipa aceea am avut o străfulgerare. Ți-am spus că am avut un coșmar.
Soln se oprește ca pentru a sublinia ceea ce urmează.
— De fapt, atunci mi-am dat seama că Juan a ucis-o pe Dana.
Pe Nia ultima frază a făcut-o să pălească și-l privește acum pe Soln, fără să fie în stare să scoată o vorbă. Iar el continuă să-i povestească, luînd totul de la început și destăinuindu-i cum, pas cu pas, aproape involuntar, descoperise adevărul în legătură cu moartea astronautei-medic de pe bordul „Andromedei". I-a redat autopsia, i-a amintit aluzia la semnele de pe mînă, în sfîrșit, felul în care a surprins legătura dintre toate acestea și zîmbetul Danei, precum și contradicția dintre analizele făcute și declarația lui Juan.
Nu monstruozitatea faptului în sine, ale cărui cauze îi rămîn de neconceput, ci evoluția ulterioară a criminalului, siguranța cu care își purta haina de erou nepătat și cinismul nerușinat al minciunilor sale constituie lucrul cel mai îngrozitor. Nia își amintește

întîlnirea de la club. Își amintește a doua întîlnire cu Juan și pentru o clipă e gata să creadă că o căutase pentru că simțea nevoia unei destăinuiri. Dar respinge imediat gîndul acesta, care nu se potrivește cu nimic din faptele realității.

— Cum a putut răsări printre noi un asemenea ins ?!

E atît de sigură de adevărul spuselor lui Soln, încît nu poate decît să-l admire pentru cutezanța de a fi sfîșiat mitul astronautului-erou, pentru tăria pe care o dovedise suportînd povara unei taine copleșitoare. Și ea, care s-a simțit jignită și i-a spus să n-o mai caute !

— Nu-ți fă reproșuri, îi ghicește el gîndul, n-aveai cum să bănuiești ce se petrece în mine.

— Spune-mi, de ce anume te temi acum ?

— Nu mă tem. Dar Juan știe că eu cunosc adevărul. I-am spus-o chiar eu, imediat după ce îl descoperisem.

— Crezi că ar îndrăzni să se atingă de tine ?

— A încercat să mă defăimeze. Oricum, trebuie să mă aștept la orice din partea lui. Deocamdată, n-am probe și nu pot cere sprijinul nimănui. De aceea s-ar putea să încerce.

— Crezi că expediția îl va demasca ?

— Altfel nu s-ar teme.

— Acum nu mai ești singur.

— Tu nu te poți expune. Numai tu cunoști adevărul, în afară de mine, și el nu trebuie să afle.

— Poate că o și bănuiește.

— Nu. E sigur că n-o să vorbesc nimănui. Și apoi nici nu știe precis ce anume știu, și este în avantajul nostru.

Tăcere. Minute în șir, nici unul nu scoate o vorbă. E o discuție definitiv încheiată și n-o vor pomeni niciodată. O convenție tacită îi leagă. Dar amîndoi simt că între ei s-a așternut o umbră, a cărei prezență apăsătoare îi va urmări pînă în clipa cînd totul va fi dat în vileag. Își dau perfect de bine seama că în calea apropierii lor s-a ivit o barieră pe care o vor putea trece doar dacă dorința le va fi mai puternică decît orice.

După un lung răstimp, Soln se ridică.

— Să văd ce mai face Bătrînul. Bănuiesc că ne prepară ceva de mîncare.

— Ai un bunic grozav.

— Vino și tu.

Se îndreaptă împreună spre laboratorul culinar, unde, la fel ca și în cabinet, domnește suveranitatea absolută a Bătrînului. Dar stăpînul nu e aici. Pe Nia o surprinde ordinea desăvîrșită în care conviețuiește totul.

— Nu seamănă de loc cu cabinetul.

— Anume nu te-am prevenit.

— Parcă ar fi vorba de doi oameni diferiți.
— Sînt chiar mai mulți, și pe toți îi poartă în sine.
Îl caută în cabinet, dar nu e nici aici.

— Se vede treaba că se odihnește, totuși.
Ajunși la ușa dormitorului, Nia se oprește.
— Intră tu.

Soln ciocăneşte uşor în uşă, dar fără nici un rezultat. O întredeschide şi aruncă o privire înăuntru. Bătrînul e lungit pe pat.

— Nu prea doarme el ziua.

— Zicea că e obosit.

— Să-l trezesc?

— Lasă-l.

Se întorc amîndoi în salon. Nu se pot regăsi. Îşi amintesc aerul de glumă nevinovată al discuţiilor de altădată. Dincolo de geam, ploaia ţîrîie fără întrerupere. Nu te îndeamnă de loc la plimbare.

— Mă duc să-l trezesc.

— E singura soluţie.

Nia îşi pierde răbdarea tot aşteptînd şi, pînă la urmă, se îndreaptă şi ea spre dormitorul Bătrînului, deşi ştie că nu prea se cuvine. Uşa e larg deschisă şi şovăie dacă trebuie sau nu să se arate în prag. În cele din urmă îndrăzneşte totuşi.

Bătrînul e tot lungit, cu faţa în sus, şi miinile desfăcute îi atîrnă moale. Soln, în picioare, îl priveşte împietrit şi parcă n-a auzit paşii Niei, care s-a oprit în prag. Trec cîteva clipe. Apoi întoarce capul spre ea, ştiind că trebuie să fie acolo, şi rosteşte cu un glas lipsit de orice expresie.

— A murit.

Corpul şi-a pierdut deja căldura. Murise probabil cu mult în urmă, imediat după ce i-a părăsit. Nu se mai poate face nimic. Faţa e senină, fără zîmbet, dar fără să fie desfigurată de clipa neființei. Un somn lung, fără chinuri şi fără sfîrşit.

Nia se apropie de Soln şi nu îndrăzneşte să-l atingă. Dar ar vrea să-l strîngă la piept şi să-i întoarcă faţa de la vederea celui care fusese un om.

— Cred că aşa îşi dorise să moară.

În cuvintele lui e atîta linişte şi atîta iubire încît Nia izbucneşte în lacrimi. Soln îi ascunde obrajii la pieptul lui şi o mîngiie, abia atingîndu-i părul cu degetele.

★

Partea cea mai delicată a planului este procedeul practic prin care să distrugă astronava. Juan s-a gîndit zile în şir la lucrul acesta, şi în cele din urmă a descoperit o modalitate prin care orice urmă va dispărea. Nava este verificată amănunţit încă cu o săptămînă înainte de lansare şi e gata de start. Apoi urmează îmbarcarea proviziilor, a combustibilului de rezervă şi a tuturor materialelor necesare. În sfîrşit, în ultimele trei zile, echipajul face o acomodare cu ambianţa în care va urma să-şi petreacă doi ani din viaţă şi, în cele din urmă, se dă semnalul. Lansarea se poate

conduce fie direct de pilotul navei, fie de pilotul automat, sau se poate dirija din clădirea comandamentului. De cele mai multe ori, pentru o siguranţă deplină, se îmbină toate aceste trei conduceri, deşi fiecare în parte ar fi suficientă.

Ideea lui Juan este de a provoca lansarea navei imediat ce verificarea va fi încheiată. Încărcarea se face zi şi noapte, fără întrerupere, dar în perioada de acomodare cosmodromul este frecventat numai în timpul zilei. Cel mai nimerit ar fi să încerce acest lucru în ultima noapte dinaintea zborului, cînd absolut toată lumea se odihneşte în mod obligatoriu.

Dificultatea cea dintîi este că trebuie să pătrundă în cosmodrom, în sala centrală, şi să dirijeze lansarea fără să lase nici un indiciu. Trebuie însă mai întîi să se asigure că astronava n-are sistemul de siguranţă pus în funcţiune şi pentru asta e neapărată nevoie să urce pe bord. Apoi drumul pînă la comandament, decuplarea tuturor înregistratoarelor, lansarea şi restabilirea legăturilor blocate. Un ultim control. Şi, în mare grabă, înapoi, la vilă. Totul nu trebuie să dureze mai mult de o oră. Juan îşi va relua somnul, iar a doua zi se va constata că nava a dispărut fără urme şi fără ca aparatele să înregistreze o eventuală lansare.

— O dispariţie sublimă !

— Astronava-fantomă !

— Reînvierea vechilor mistere !

Juan vede deja titlurile uriaşe ale marilor cotidiane.

Şi-a pregătit şi alibiurile. Kilometrajul de la automobilul cu care va face cursa a fost tocmai înregistrat la o reparaţie recentă şi de atunci nu s-a mai clintit. În noaptea acţiunii îl va desface şi apoi va pune sigiliul la loc. Are toate cele trebuincioase pentru această operaţie. În sfîrşit, în seara respectivă va invita pe cineva la el şi-l va reţine peste noapte. Are un vechi cunoscut cu care a repetat de cîteva ori figura aceasta. Dormeau în camere separate, alăturate şi-l obişnuise cu ideea că el doarme sforăind. A înregistrat un sforăit zdravăn şi magnetofonul funcţionează toată noaptea. Îşi va lăsa deci invitatul în camera destinată lui, apoi se va retrage în propriul său dormitor şi după un sfert de oră — adormea repede — va declanşa „sforăitul". Va pleca, iar după o oră, cînd se va reîntoarce, îl va trezi pe invitat, speriat, ca să-i ceară ajutor. Trebuie să simuleze o criză de nervi şi dacă va reuşi să fie internat şi în spital e cum nu se poate mai bine. Va fi în afara oricăror bănuieli.

Zilele trec neobservate, şi planul se apropie tot mai mult de desăvîrşire. Juan îşi anunţă din timp invitatul, şi acesta îi răspunde cu multă plăcere. În după-amiaza din ajunul lansării se înfiinţează la vila pilotului, unde are parte de o primire cît se

poate de afectuoasă. Seara trece într-o lungă dezlănţuire de veselie, cu mîncare, băutură şi vizionări de emisiuni-revistă. Invitatul e un om chefliu, dar de o bunătate rară. Singurul lucru de care se teme Juan este ca petrecerea să nu se prelungească prea mult. Aşa că, la ora pe care şi-o fixase dinainte, conteneşte cu rîsul şi, afişînd o mină vlăguită, se declară istovit.

— De cînd cu grijile din consiliu mi-am pierdut rezistenţa de altădată.

— Atunci să-mi iau tălpăşiţa.

— Nu. Te rog să rămîi. Mi-ar face plăcere. Şi apoi nu mă simt prea bine. Miine dimineaţă însă te voi însoţi pînă în oraş.

— Începe să devină obicei.

— E rău ?

— De ce ar fi ! Rămîn. Şi nu mă mai conduce. Deja îmi cunosc drumul şi dormitorul. Somn uşor.

Invitatul se retrage în camera cu care a început să se obişnuiască. Înainte de a pleca îi aruncă din prag :

— Dar să sforăi mai încet.

Se dezbrăcă şi se culcă. Şi, conform unui reflex, după cîteva minute ţine să-şi spună :

— Acum va începe !

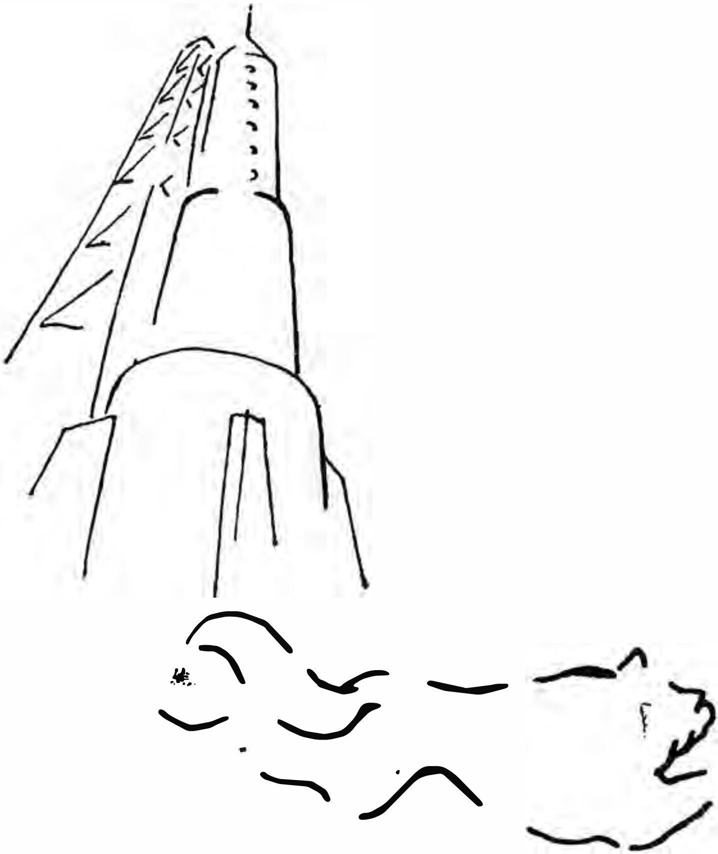
Într-adevăr, de alături se aude bizîitul uşor pe care il scoate magnetofonul, conform planului lui Juan. El însă nu se mai află în cameră : s-a aşezat deja la volan şi, cum aleea coboară, parcurge primele sute de metri fără motor, ca să nu facă zgomot. Apoi îşi vede liniştit de drum.

Acum întreaga lui fiinţă s-a cabrat şi, cu toate simţurile încordate, ascuţite la maximum, aşteaptă să i se arate în faţă cosmodromul, gata să intre în acţiune. Trece peste pod. Jos, la cîteva zeci de metri, rîuleţul mugeşte înfundat. Juan aruncă, în treacăt, o privire spre abisul lăptos. Un fior rece, răuprevestitor îl cuprinde. Se mişcă aproape automat. Străbate pădurea, ocoleşte oraşul şi peste încă cinci minute intră în parcul care înconjură rampele de lansare.

Platforma uriaşă, acoperită cu dale de beton, o parcurge în plină viteză şi opreşte exact la piciorul astronavei. Bezna e atît de adîncă încît nu se distinge decît fişia ce cade în fasciculul farurilor. Juan coboară şi cu o lanternă oarbă dibuie ascensorul, care îl poartă pînă la intrare. În astronavă se descurcă uşor, cu toate că s-a defamiliarizat de ambianţa aceasta în care crescuse. Deconectează sistemul de siguranţă, pune motoarele pe zbor şi revine la ascensor. Ajuns din nou pe platformă, se repede spre automobil, dar o sclipire orbitoare îl paralizează pentru moment, iar lanterna scăpată din mîini se sparge. Şi, încă înainte de a se dezmetici, aude glasul lui Soln :

— Te aşteptam.

Un glas sec şi puţin batjocoritor, revărsat din noapte, peste uluiala lui Juan. Dar uluiala se transformă într-o furie de animal turbat, şi pilotul se năpusteşte asupra celui care ţine în mînă

proiectorul care l-a surprins. Soln se fereşte şi-l avertizează pe adversar :

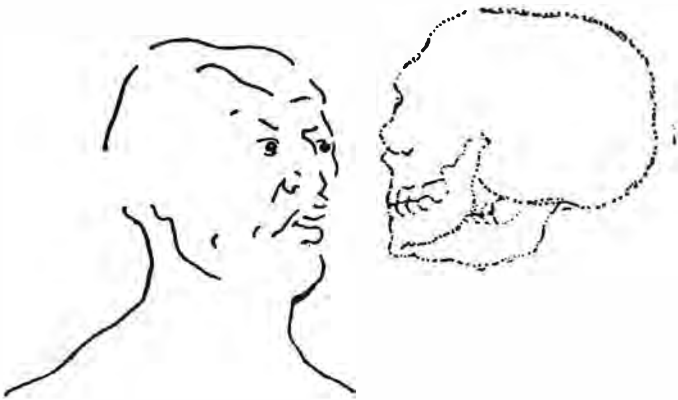
— Sînt înarmat.

Ferindu-se însă, raza proiectorului cade peste maşina lui

Juan, şi acesta se repede spre ultima lui salvare, atît de repede încît Soln îl pierde din vedere.

— Nu-mi scapi tu, strigă cînd maşina porneşte în viteză şi urcă în fugă în automobilul lui, care aşteaptă alături.

Urmează o goană nebună ai cărei martori au fost doar noaptea şi asfaltul. Juan, aplecat peste volan, accelerează la nesfîrşit, incapabil să mai gîndească ceva. Prezenţa obsedantă a omului care l-a urmărit pas cu pas, ca o mustrare de cuget, l-a scos din minţi.

N-are cum să-şi spună că fuga lui a devenit inutilă, dar simte totuşi un sfîrşit implacabil, care îl înfioară, îl înfricoşează. Pe rînd, bornele şoselei i se perindă pe dinaintea ochilor, aduse la lumină de pata farurilor. Mintea rătăcită caută totuşi o soluţie. În zadar se zbate, cercul nemilos se strînge tot mai mult, silindu-l să se predea. Singura alternativă este moartea. Gîndul sinuciderii i-a apărut brusc, ademenitor, ca o ispăşire. Şi cînd podul îi fulgeră în faţă, adus la culmea deznădejdii, răsuceşte cu toată tăria volanul spre dreapta, proiectîndu-şi automobilul peste balustrada sfărîmată. Are o sclipire de luciditate şi abia acum îşi dă seama de ceea ce s-a produs. Dar este prea tîrziu. Nici nu mai simte durerea.

★

Linişte. O linişte ciudată, albă, fără ecouri. Şi undeva, o pîlpîire, care se aprinde şi se stinge în răstimpuri rare. Apoi din nou liniştea, atotcuprinzătoare şi inepuizabilă.

Primul semn al mişcării a fost legănarea multicoloră a luminii. Cîndva ar fi ştiut că s-au deschis pleoapele. Acum nu simte decît

o ameţeală fără contur, şi pentru o clipă totul dispare într-un întuneric desăvîrşit. Dar pleoapele se desfac din nou, lacome, retina se năpusteşte asupra razelor şi jocul acesta se repetă pînă cînd o pată diformă se desprinde din caleidoscopul de umbre şi lumini şi capătă linii tot mai desluşite. Petele se multiplică, liniile se întreţes, se împlinesc şi dintr-o dată tabloul acesta dobîndeşte şi profunzime, şi sens. În memorie îi stăruie un sunet articulat, şi buzele lui Juan rostesc şovăitor :

— Soln...

— S-s-t !

Efortul a fost prea mare, şi conştiinţa se cufundă iarăşi în somnul fără dimensiuni. Oare sînt clipe, ore sau ani ?

Acum ochii deschişi redescoperă obrazul lui Soln şi dacă buzele tac e o dovadă că undeva s-a înregistrat un avertisment. Dar lumea e limpede şi ochii şi-au amintit că se pot roti. La început, totul se sparge ca o apă plesnită de piatra unui copil. Punctele capătă o continuare, închizîndu-se în cercuri, îmbătătoare.

Brusc, Juan îşi redobîndeşte memoria. Îl priveşte din nou pe Soln şi încearcă să se mişte. Se simte în primejdie. Însă mişcările îi sînt inaccesibile. Zace zdrobit, cules în bandaje, înfofolit şi peticit, şi din mormanul de cîrpe albe se disting numai doi ochi care au prins viaţă şi buzele inerte. Treptat, înţelege că se află într-un spital şi că Soln îl îngrijeşte. Este neputincios şi trebuie să accepte situaţia învinsului fără drept de apel. Înţelege că încercarea lui de a-şi curma viaţa n-a izbutit. O clipă se lasă învins de disperare.

Apoi în cîmpul lui vizual apare o nouă figură. Juan o cunoaşte de undeva, dar nu-şi poate da seama despre cine este vorba. Face un efort deosebit ca să-şi amintească. Cei doi oameni schimbă cuvinte pe care el nu le poate auzi. Şi, în clipa în care celălalt este gata să se retragă, Juan îl recunoaşte : Dick !

La început se socoteşte probabil victima unui coşmar neobişnuit, şi singura modalitate de a se convinge că e treaz este clipitul. E treaz, într-adevăr. Deci e Dick.

Poate că dacă ar fi în stare ar începe să se întrebe cum de a ajuns pînă aici omul acesta pe care îl părăsise pe o planetă moartă, pradă razelor nocive ale Stelei Q. Cum a supravieţuit şi cum de şi-a putut regăsi oare el omenirea ? Dar nu poate decît să constate că Dick este viu, că este aici şi, în acelaşi moment, înţelege că tot adevărul, dar absolut tot adevărul este deja cunoscut.

Expediţia a plecat şi s-a şi întors. Au trecut deci doi ani. Oare numai doi ani ?

Adevărul. Atunci de ce nu l-au lăsat să moară ? De ce îl readuc într-o viaţă pe care el a părăsit-o o dată ? De ce îl silesc să trăiască ? L-au iertat ? Să-l ierte ? Nu. Asta ar fi cu neputinţă. Atîta lucru poate să-şi dea seama şi singur.

Ce vor?

În sfîrşit, Juan descoperă cauza grijii lor. Vor să-l readucă la viaţă. Vor să-i restabilească sănătatea şi vigoarea. S-au chinuit probabil ani de zile să-l salveze. Pentru că n-au vrut să-i recu-

noască dreptul de a se judeca singur... Nu sînt de acord cu sentinţa pe care el insuşi şi-a dat-o.

Juan ştie că îl aşteaptă judecata oamenilor, o judecată necruţătoare, dar dreaptă şi în acelaşi timp inevitabilă. Şi se cutremură. Dar undeva, într-un ungher al sufletului, îi înmugureşte, ca un zîmbet, o geană de senin.

SFÎRŞIT

Grafologie

Balzac se ocupa de grafologie şi pretindea că se pricepe foarte bine. O doamnă i-a adus intr-o zi un caiet de şcoală.

— Spuneţi-mi, dragă maestre, ce viitor ii este rezervat acestui copil ?

Balzac examină cu mare atenţie caietul, apoi încreţi sprîncenele :

— Sînteţi mama acestui copil ?

— Nu sint nici rudă cu el.

— Atunci o să vă spun totul. Acest copil este uşuratic şi obtuz. Niciodată nu va face nimic bun în viaţă.

Doamna izbucni în rîs :

— Dar, domnule Balzac, cum, nu vă recunoaşteţi propriul scris ? Este caietul dumneavoastră, de cînd eraţi elev !

Hoţul otrăvit

La Fontaine avea obiceiul să mănînce în fiecare dimineaţă cîte un măr copt. Intr-o zi şi-a lăsat mărul pe cămin să se răcească. In aşteptare, s-a dus în bibliotecă să caute o carte. Un amic al scriitorului, intrînd în cameră, zări mărul şi începu să-l mănînce.

La Fontaine, întorcîndu-se, constată lipsa mărului. Ghicind ce s-a intimplat, strigă emoţionat :

— Ah, dumnezeule ! Cine a mincat mărul pe care eu l-am pus pe cămin ?

— In nici un caz eu, răspunse prietenul.

— Cu atît mai bine, prietene !

— Şi pentru ce, mă rog ?

— Pentru că, răspunse La Fontaine, îl otrăvisem cu arsenic, împotriva şoarecilor.

— Arsenic ! strigă amicul său disperat. Sînt otrăvit !

— Linişteşte-te, dragul meu, zise scriitorul, nu-i nimic grav. A fost doar o glumă, pe care am făcut-o pentru a şti cine a mîncat mărul.

Dezlegările jocurilor din numărul 247

ARHITECTURĂ : 1) Renaştere — ip ; 2) Oţel — realiza ; 3) Căsuţe — beton ; 4) Oj — mapă — Nilo ; 5) C — piatră — tău ; 6) Olan — Eire — Tr. ; 7) Criş — pa — Woi ; 8) D — tu — Si — Err ; 9) Ore — ic — cui — l ; 10) Renovări — Ghe ; 11) Iconari — ghem ; 12) Contrafort — n.

CRIPTOGRAFIE... ARHITECTONICĂ: S-T-AU-ÎN-B-L-O-CU-R-ÎN-O-I = Stau în blocuri noi.

TRIVERBE ARHITECTONICE :

● S-CA-R-A-ÎN-S-ER-PE-N-T-ÎN-A = Scară în serpentină.
● C-LA-D-ESTE-CA-S-E-ÎN-ALT-E = Clădeşte case înalte.

CUVÎNTUL CITITORILOR

Dragi tovarăşi,

Înainte de toate, ţin să vă mulţumesc pentru publicarea părerilor mele în numărul 241 al Colecţiei.

În prima mea scrisoare vă anunţasem că unii dintre tovarăşii mei au făcut diferite încercări în domeniul literaturii de anticipaţie. Aceasta încă de pe cînd eram strungar la Roman, la Uzina de ţevi. Acum, aici, la Iaşi, unde sînt student la Institutul Politehnic, această „tradiţie" a continuat.

Mulţi dintre foştii mei tovarăşi de muncă au venit la Iaşi. Unii dintre noi am devenit şi membri ai cenaclului literar „Nicolaie Labiş", din cadrul Universităţii. La cenaclul nostru nu se citeşte literatură de anticipaţie; totuşi, cîţiva au abordat şi acest gen.

Într-un număr al Colecţiei a apărut o invitaţie în legătură cu lucrările ştiinţifico-fantastice. Pe primul plan se situa Bucureştiul, căruia îi urma Clujul (I. Mînzatu, L. Neamţu, Gh. Săsărman, M. Opriţă). Vă asigur că şi noi, ieşenii, am scris povestiri de anticipaţie interesante, pe care vi le vom trimite cu prima ocazie.

CORIOLAN TAKÁCSY

Sînt elev în clasa a VIII-a la Şcoala generală de 8 ani nr. 7 din Sibiu. Cu şcoala o duc destul de bine.

Acum vreo trei ani mi-a căzut, întîmplător, în mînă povestirea „Glemra". Am citit-o pe nerăsuflate. În scurt timp, am reuşit să-mi adun aproape toate numerele apărute în Colecţie. M-au impresionat în mod deosebit „Uraniu", „Nebuloasa din Andromeda", „Paradoxala aventură", „Pasărea de piatră", „Turneul de primăvară", „Prizonierii beznei de foc", „Iurta corbului", „Broasca".

Prezentarea grafică a Colecţiei este excelentă.

Cel mai bun roman apărut de la nr. 200 încoace mi se pare că e „Cele 500 000 000 ale Begumei". Mi-a plăcut şi „De vînzare paradisul" şi sînt de părere să mai publicaţi piese de teatru cu caracter ştiinţifico-fantastic. Aş dori să mai citesc un roman scris de Horia Matei, ale cărui povestiri sînt totdeauna captivante. „Zidul metacosmic", care a fost criticat de unii cititori, este totuşi o lucrare bună, chiar dacă e mai greu să ne imaginăm cele povestite.

SILAGHI SILVIU
Sibiu

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

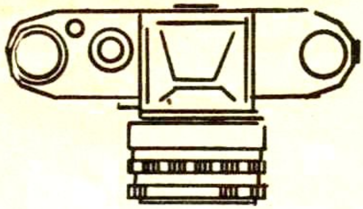
Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

●● MARTIE 1965

41 007